

Tips oss gjerne om doktoravhandlinger på tidsskriftet@legeforeningen.no

www.tidsskriftet.no/doktoravhandlinger

Multipel sklerose ingen hindring

Kvinner med multipel sklerose kan trygt føde barn. Sykdommen medfører ingen risiko når det gjelder svangerskap, fødsel og den nyfødte.

Antallet kvinner med multipel sklerose som føder barn er åtte ganger større i dag enn i 1970-årene, ifølge nevrolog Julie Dahl ved Nevrologisk avdeling, Haukeland Universitetssykehus. Hun har gjort en epidemiologisk studie med data fra Medisinsk fødselsregister og Nasjonalt register for multipel sklerose.

– Studien viser at det er trygt for kvinner med multipel sklerose å føde barn. Men

Julie Dahl. Foto Universitetet i Bergen

fødselen ender noe oftere i operativ forløsning, som planlagt keisersnitt eller bruk av tang. Kvinnene har også noe forlenget utdrivningstid, og det er økt bruk av induksjon, sier Dahl.

Heller ikke den nyfødtes helse er påvirket av morens sykdom, annet enn at gjennomsnittlig fødselsvekt er noe redusert i forhold til vekten hos barn av kvinner uten sykdommen.

– Disse barna er i gjennomsnitt 100 gram lettere. Vi vet ikke helt hva dette skyldes. Kvinnene i studien røykte for eksempel ikke mer enn de andre mødrene i fødselsregisteret. 100 gram er uansett ikke så mye at det affiserer barnet negativt, de er like friske, sier Dahl.

Hun disputerte for ph.d.-graden 3.9. 2008 ved Universitetet i Bergen, med avhandlingen *Multiple sclerosis and pregnancy. Pregnancy, delivery and birth outcome in women with multiple sclerosis.*

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Ordforklaringer

CD4-celle: T-hjelpecelle. Målcelle for infeksjon og replikasjon av hivviruset. Viruset bindes til CD4-molekylet på overflaten av cellene.

CD8-celle: T-cytotoksisk celle. CD8-celleaktiviteten er avhengig av CD4-cellene. CD8-cellene infiseres av hivviruset først i senere stadier av sykdommen.

Cathepsin B: Cysteinprotease, et protein som kan bryte ned polypeptider.

Cystatin A: Inhibitor eller hemmer av cathepsin B.

INF γ : Interferon γ er et signalmolekyl (cytokin). INF γ ble opprinnelig identifisert som et molekyl med potensiell antiviral effekt, men det har senere vist seg at proteinet er involvert i en rekke biologiske prosesser, blant annet som vaktpost for immunforsvaret. INF γ produseres av CD8-celler som er i celle-til-celle-kontakt med infiserte celler.

Se oversikt over doktoravhandlinger i seksjonen Oss imellom på side 2288

Immunrespons ved hivinfeksjon og behandling

Hivviruset skader lymfevevet før symptomer opptrer. Antiviral behandling restaurerer vevet og gir redusert immunaktivering. Dette kan påvises ved hjelp av nye markører.

Hivviruset angriper immunforsvaret, først og fremst T-cellene. Over 90 % av T-cellene finnes i lymfevevet.

I avhandlingen *Human immunodeficiency virus type I (HIV-1) infection and highly active antiretroviral therapy; dynamics in tonsillar tissue morphology and immune reconstitution* har Pål Voltersvik ved Senter for virologisk forskning, Gades Institutt, studert de faktorene som har betydning for bevaring av den follikulære strukturen i lymfevevet. Dette er avgjørende for å få satt i gang en immunrespons mot hivviruset.

– Vi har analysert blodprøver og vev fra halsmandler fra pasienter med hivinfeksjon både før og under behandling. Vi ser at strukturen i lymfevevet skades før pasientene får symptomer. Når fragmenteringen av folliklene i lymfevevet blir dominerende, ser vi samtidig en

ubalanse i forholdet mellom CD4- og CD8-T-celler. Dette er et tegn på at den celleavhengige immunresponsen svikter, sier Voltersvik.

Han viser at den antivirale behandlingen restituerer lymfevevet samtidig som den gir redusert immunaktivering. Økt nivå av cystatin A, redusert nivå av cathepsin B og redusert utskilling av INF γ indikerer en slik prosess, med bevarte og funksjonelle follikler i lymfevevet. I dag er det mucosaassosierte immunforsvaret i tarmen av stor betydning for hivpatogenesis. Dette kan studeres ut fra de samme markørene.

Voltersvik disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 25.4. 2008.

Anne Forus

anneforu@online.no
Tidsskriftet